

skisana smetana sploh ne smela nikoli mesti. Temu nasproti je pa zmerno kisanje smetane res dobro, ker se nekaj več putra namode, in še ravno tako dobrega, kakor iz sladke smetane.

Na kisanje smetane je toraj treba tudi gledati, ker tudi zmerno kisanje lahko dobroti putra škoduje.

Posode, v katerih se smetana brani in kisa, morajo popolnoma čiste biti. Pocijnena, plehnata posoda je boljše od vsake druge. Posoda se mora rablo zavezati in na snažnem mestu v čistem zraku postavljena biti, kjer temperatura prenašli in preveliki menjavi ni izpostavljena. Ko bi temperatura mlečne shrambe precej pod 24° C. padla, tedaj je dobro nekaj smetane pred medenjem zgreji in potem mrzlo pridjati in prav dobro pomešati. Dobro je vso smetano od časa do časa premešati, tako se bolje ravnomerno in prej skisa.

Skušnje so pokazale, da se iz kisle smetane več putra namode ko pa iz sladke in da je na jeden kilogram putra za 1½ litra smetane več potrebno, če se sladka smetana mede.

Preiskal se je pa tudi namenjeni puter iz sladke smetane. Njegov okus je bil čist, mil in kakor orehovih jedrc. Pa tudi ovi puter iz kisle smetane je imel dober in čist duh in okus, ker se je pri kisanju na vse potrebne okoliščine ozirjal.

Vidi se, da ima puter iz sladke smetane več maščobe v sebi in je toraj določno boljši od onega iz kisle. Tudi je tak puter dosti boljše trpežen in se da dosti dalje časa hranjevati.

Konjski sejmi v Gradci. Kakor znano, obnesel se je prvi mesečni sejem za konje v Gradci jako dobro. Na sejmu je bilo priguanih 300 konj in na Dunaj jih je bilo 30 prodanih, da si so zunanji kupci še le malo o tem sejmu vedeli. Prihodnji sejem za konje bode v četrtek dne 1. junija. Na ta sejem se bodo vsi Dunajski, Solnograški in Tržaški kupci povabili. Jako bi bilo torej želeti, da se konjski lastniki tega sejma v mnogobrojnem številu udeležijo.

Dopisi.

Iz Celja. (Tukaj je slovenska zemlja — tukaj je Slovencev dom.) Za nas Slovence in našo prihodnost je napočila zelo važna doba. Čeravno je zmiraj dolžnost vsakega poštenega narodnjaka, braniti se zoper sovražnikove napade, bodi si od te ali one strani, vendar je zdaj nastopil za slovenski narod odločilen trenotek. Malokedaj je slišal slovenski narod, kateri gotovo nikomur na svetu nič žalega ni storil, ampak le bil prepohleven, preponižen in tako spodbujal nasprotnikovo ošabnost in brezozirnost, od narodnih svojih zovražnikov tako grdih psovk, nikoli ni bil v nemških časnikih takó nesramno zmerjan, kakor sedaj. Imenujejo se liberalce, svobodnjake pa so le laži liberalci in posilniki. Liberalci nobenemu

drugemu narodu ne pripoznajo politične pravice, kakor samo nemškemu. Ker so morali vzdihovati vsi nenemški narodi dozdej pod nemškim jarmom, zato tudi zdaj trobijo v svet, da brez njihovega vladanja Austrija obstati ne more. Drugi slovenski naši bratje, Poljaki in Čehi, kakor Hrvati, so se rešili teh železnih okov, v katere so bili dolgo, dolgo vkovani; to pa res ne gre našim dobrim liberalcem glavo in zato se zdaj tak pridno ozirajo na nas Slovence, kateri smo še edini narod, ki si ni mogel priboriti vseh svojih pravic. — Ozrimo se po svetu! Kamor pogledaš, povsod se otroci podučujejo v svojem materinskem jeziku, v tistem jeziku, katerega so njih mati moliti učili, v jeziku, v katerem so se med seboj, v prvih svojih letih pomenkovali in pozdravljali; ker vsak narod in če bi bil še tako neolikan, sprevidi vsaj to, da je tisti jezik človeku naj dražji, v katerem je spregovoril prve besede, katerega govorijo v domovini svojej. Povsod se pa zaničujejo tisti odpadniki, kateri so se dali tako daleč zapeljati, da njih je na zadnjič še sram, govoriti v domačem jeziku; povsod drugod noben pošten človek ne mara za takšo goljazen, ktera noče več poznati svoje matere, svoje domovine, svojega materinskega jezika. Za odpadnike v vojski, za izdajice, je skrbela vojaška postava; taki se pokončajo na vislicah ali se ustrelijo — za narodne odpadnike pa druge kazni ni, kakor da jih vsak pošten narodnjak prav iz srea omiluje pa tudi njihove družbe izogiba. Tako bi moralo vsaj biti. Poglejmo pa malo po naši domovini, če se to tudi zgodi. Žalibože da ne. V mnogih občinah vidimo sedeti v odboru možé, kateri vlečejo le prerado na drugo stran in celó nasprotujejo našim željam, se vé da večjidel ne iz prepričanja, ampak takrat, če si mislijo s tem pridobiti pri nasprotnikih naših veljavo ali celó denarni dobiček. V nekterih občinah si pa celó še zvolijo nemčurja za župana; v premnogih občinah spet imajo in plačujejo nemčurskega pisarja. To je, Slovenci, rakova bolezen, dokler se ne bodo poboljšale te razmere, ne bo in ne more boljše biti. (Konec prih.)

Iz Dunaja. (Nemskutarske prošnje) podpisali in znanemu ptujskemu doktorju v koš skočili so: sv. Anton na Pohorji (Janez Rak, Fr. Kovač, Anton Mravljak, Simon Kellerberger, Namensfertiger), mesto Ormož, sv. Jurij na Ščavnici (Janez Gorički, župan, Fr. Kreft, Jos. Vaupotič), Grabonošen (Fr. Ferenz, Mat. Verbljak, Jak. Terstenjak), Gruška gora (Fr. Feguš, Joh. Konečnik, Sebastian Skok), sv. Ilj in Turjak (Bl. Krajnc, Jakob Prewolnig, Rudolf Ledl, Miha Rantusch, Jakob Novak, Jož. Krajnc), Jurovec (Jan. Kürbisch) dalje več podkrižanih iz občin Markeldorf, Poppendorf, Lanzendorf, Sella, sv. Vid, katere je zapisal neki Franz Mendaš, Ūrešavec pri Radgoni (Fr. Wratschitsch, Mat. Neudauer, R. v. Pichl), Mihalovec (L. Petovar, M. Zadravec, J. Lesjak), Orehovci (J. Mlineritsch, A.

Weberitsch, R. v. Pichl), Zgornja Radgona, (A. Simonitsch, Erschenjak in Košar, učitelja, H. Puff), Ober-Feising (Kreiner, Schupanko, Wiesthaler), Rihtarovska (F. Vaupotič, J. Strajšak, J. Kramberger), Stainzthal (J. Ploj, J. Križan, G. Senekovič, G. Wallner), Terbegovec (J. Wuk, Fr. Čagran, Ar. Matjašič), Veličanska (A. Fekonja, A. Zadavec, F. Polanec), Runtschen (M. Rajč, F. Petek), Lahovska (Markrapp, Bratuša), Šardinska (Kuharič), Litmerska (Kociper), Podgorska (J. Dovečar, J. Osmeč), Weigelsberg (Črešner, Mullec), Windischdorf (Drobnik, Jesenko). Iz Vranskega je tudi prišlo nekaj podpisov, na čelu F. v. Wittenbach, vmes Leopold Schwentner (!) trgovec in par žensk. Za sv. Peter pri Celji je podpisan J. Lenko, L. Weber in F. Tham, oba penzionirana stotnika, ženske Wolf, Nekermann, Possek in Fr. Hausenpichler, poštar, Skomri (Jak. Matijec in nekaj odbornikov), Paka (Založnik, K. Mlinšek, B. Stoker), Oplotnica (F. Kunej) Kot (P. Videčnik, J. Klinc), Kebelj (J. Pleich, M. Kos), Vrhovle pri Konjicah (Zajko), Grušovje (F. Kumer), Škofja ves pri Celji (F. Okoren, J. Kampolšek, F. Walland, M. Dreml), Celjska okolica (Malle, Jezernik, J. Levičnik, J. Saitz, Fr. Dorn), F. in še nekaj drugih. Teh bodi sram pred vsem poštenim slovenskim svetom, kajti pljunili so v lastno skledo!

Iz Doberne. (O toplici.) Deželni odbor vsako leto vzlasti meseca majnika in septembra omogočuje tudi ubožnejšim bolnikom iskati ljubelega zdravja v tukajšnjem zdravilstvenem zavodu, ker jim sicer drago stanovanje in kopelj prepušča brezplačno, nekaterim celo deli podpore v denarji. To so tako imenovani gratis-topličarji. Za letos je nekaj posebnega v tej okoliščini, da je 10 prostorov odločeno za vojake, kateri so vzboleli v Dalmaciji ali v Bosni ali v Hercegovini. Častnikom ali „oficirjem“ ni treba plačevati stanovanja, kopelji, postrežbe in kur-takse; isto velja za vojake nižje vrste s tem razločkom, da toti še za kupovanje živeža dobivajo po 45 kr. na dan. Teh dobrot se dotičnik lahko posluži skozi navadno dobo kôpanja, namreč 21 dnij, to pa med 1. in 31. majnikom pa med 15. avgustom in 15. septembrom.

Iz celjske okolice. (Javen protest.) Kakor so podpisani zvedeli, je podpisal naš župan, g. Anton Malle, prošnjo nemško pisano, o katerej prosi naj ostane v jezikovnem obziru vse pri starem, kakor dozda, s katero tedaj nasprotuje našim opravičenim željam, da bi se namreč pri sodnijah in v šolah, posebno v srednjih šolah, vpejlala ednakopravnost našega materinskega jezika, da bi postal v šolah slovenski jezik podučni jezik in da bi se samo zraven se vè da tudi nemško učilo. Mi tukaj pred slovenskim svetom izrečemo, da g. župan ni storil tistega koraka z našim sporazumljenjem, ampak brez vsakega odborovega sklepa, da tedaj tista izjava ni pisana po volji.

Celjske okolice. Kot posamezen človek naj dela g. župan, kar hoče, kot župan naj se pa drži postave, — popisano postopanje pa je naravnost proti postavi. Mi smo Slovenci in želimo Slovenci ostati; vsak, kateri je navdan nemčurskega duha, naj išče sreče kje drugod. Tisti, kateri v lastno skledo pljune ni naš prijatelj; odpadniki in izdajice se pri nas črtijo. Podpisi vseh tistih posestnikov, kateri so se nevedoma vsedli na njegove limanice, so neveljavni; — prvič ker ni bilo nobene odborove seje, drugič pa, ker se med podpisanimi nahaja samo podpis ednega edinega odbornika.

V Celji dne 15. majnika 1882.

Svetovalci: Franc Lipovšek, Andre Žnidar, Karl Šah.

Odborniki: Anton Skorjanc, France Kodela, Martin Žnidar, Matevž Vozu, Jožef Kodela, Valentin Supanc, Ostrožnik Franz, Matevž Glinšek, Martin Vrečar, Jarnej Županc.

Iz Središča. (Nemila osoda) nas je zadela, ker sta se od nas poslovila naša preljuba dušna pastirja č. g. župnik in č. g. kaplan, to pa eden in isti dan, prvi pri ranej sv. meši, slednji pa pri poznej. Vsi se Njima zahvaljujemo za ves trud zlasti pa Središki mladenči; ločitev je res bridka za nas, pa tolažimo se, saj nas ne bode druga ločilo, kakor deroča Drava, široka ravan in nekteri griči, ali v duhu ostanemo vedno skupaj! Bog plati za prelepe nauke, za vso skrb in trpljenje. Ljubila sta nas res po očetovsko, daj pa tudi Bog, da bi seme božje besede, katero sta med nas sejala, tudi stoteri sad obrodilo; vedno nam ostaneta v blagem spominu. Bog Ju ohrani, krepkih in zdravih še mnoga mnoga leta, ako pa je božja previdnost sklenila, da se tukaj ne bodemo več videli, Bog daj da bi se enkrat v sv. nebesih, kjer ne bode več ločitve, videli in veselili!

Središki mladenči.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Zavoljo Bosne in Hercegovine se ne morejo Magjari pa tudi naši in ogerski ministri ne prav porazumeti, kaj da je storiti? Slovanske politike ondi nečejo. — Državni zbor je sprejel colninsko postavo, gosposka zbornica pa pre naredbo volilnega reda, nemški liberalci so sedaj zgubljeni za vselej. — Poljskim poslancem je grof Taaffe zopet obečal, da bode v Šleziji si prizadeval vsem narodom pomagati do enakopravnosti: nemški konservativci zahtevajo premembe pri šolskih postavah, ker so bremena uže neznosljiva, dalje tirjajo, naj odstopi minister Konrad, ker nimajo nobenega zaupanja v nja. Prošnje za železnico od Wolfsberga na Koroškem do Judenburga in za Dolenjsko železnico na Kraunjskem priporočili so poslanci visokej vladi, naj stori, kar se jej pravo zdi. Na vprašanje poslanca Zallingerja in